

תפארת רפאל

מיסודו של הראשון לציון מרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

עלון תורה והלכה לכל בני המשפחה

יוצא לאור ע"י תלמוד תורה ומפעלי חסד
"תפארת רפאל" עטרת שרה"
ע"ש רבי רפאל זביחי בן פינחס זצ"ל ע"ש מו"ר שרה זביחי בת דינה ע"ה
נוסדו בשנת תשכ"ז (1967) בתל אביב

פְּרִשְׁת׃ הַזֹּקֶת

עֲלוֹן מִס': 1,855 | תשפ"א

ליקט וערך: הרב רפאל זביחי שליט"א
רב בק"ק "תפארת רפאל" תל-אביב

העלון נוסד בשנת תשמ"ה (1985)
בידי הרב שלמה זביחי שליט"א

מעשה וְלִקְחוּ - סוּף הַמִּתְקַלֵּם לְאֲבִדוֹ!

פרשתנו פותחת בחוקת הפרה האדומה שלא עלה עליה עול, ומאפרה היו מזין על טמאים כדי שיוכלו לעלות לבית המקדש. במשך אלף וחמש מאות השנים עד לחורבן הבית השני, נעשו תשע פרות אדומות בלבד. את העשירית יעשו בבוא המשיח במהרה בימינו, ובה ניטהר כולנו ונעלה לבית המקדש ברינה, ושמחת עולם על ראשינו! הפרה האדומה יקרת מציאות היא, שכן חייבת היא להיות "תמימה", היינו מושלמת באדמומיותה. שאם יש בכל גופה אפילו שתי שערות לבנות או שחורות, הפרה פסולה. אם עלה עליה עול, הניחו עליה איזה משא, נפסלה הפרה. רבות הן הלכותיה, וסודה נסתר. נדירה הייתה פרה כזו, מושלמת ותמימה, אדומה לחלוטין, שבעלה לא השתמשו בה כלל לעול ולמשא. בהקשר זה, מסופר בדברי חז"ל (פסיקתא רבתי, יז) סיפור מופלא.

מעשה והוצרכו ישראל לפרה אדומה, ולא מצאו. הגיעתם הידיעה, שבעדרו של נכרי אחד מצויה פרה אדומה. הלכו אצלו ואמרו לו: "מכור לנו את הפרה האדומה שברשותך, שאנו נצרכים לה". אמר להם: "אדרבה, תנו את דמיה, וקחוה!" שאלו אותו: "וכמה הם דמיה?" אמר להם: "ארבעה זהובים". עד שהם הולכים להביא את הדמים, תמה אותו גוי: לשם מה צריכים היהודים פרה מעדרי, ופרה זו דווקא? התעניין, וסיפרו לו עניין הפרה האדומה. הבין איזה אוצר מצוי ברשותו. כיון שבאו והביאו את הדמים, אמר להם: "התחרטתי, ואיני מוכרה". הבינו, ואמרו לו: "שמא להוסיף על דמיה אתה מבקש? אמור כמה אתה רוצה". כיון שראה אותם דחוקים, העלה את דמיה לאלף זהובים! הסכימו, והלכו להביא את הדמים. אמר לנכרי אחד, חברו: "בוא וראה איך אני צוחק ביהודים אלו! כלום הם מבקשים, אלא פרה שלא עלה עליה עול. הרי אני נוטל את העול ונותנו עליה, מצחק בהם ונוטל את ממונם!" עשה כן, נתן עליה את העול כל הלילה, ובבוקר הסירו.

הגיעו חכמי ישראל, וצרור המעות בידם. הראו לו את הזהב הרב, שמח והוציא להם את הפרה, הסתכלו בה והבינו הכל. כי סימן מובהק יש לפרה שלא עלה עליה עול. שתי שערות יש בצוארה, במקום נתינת העול, שכל זמן שלא עלה עליה הרי הן זקופות, וכשעלה עליה העול הן נכפפות. ועוד סימן, שכל זמן שלא עלה עליה עול, עיניה מביטות נישנה. ברגע שהעול עולה עליה פוזלות עיניה לעבר העול בחשש וחוסר מנוחה. כיון שראו שהשערות כפופות והעיניים פוזלות, אמרו לאותו רשע: "טול את פרתך, אין אנו צריכים לה. תצחק על בני משפחתך... " כיון שראה שהחזירו לו את פרתו והפסידו במו ידיו כל אותו אוצר, אמר: "ברוך שבחר באומה זו, וחלק מחכמתו ליראיו!". נכנס לביתו וחנק עצמו למוות. ועליו נאמר: "כִּן יֵאבְדוּ כָּל אוֹיְבֵיךָ ה'!"

והבורא יתברך קרא הדרות מראש, המגיד מראשית אחרית, רמז כל זה בתורתו הקדושה. שכתב בסוף הפרשה הקודמת: "וְאֵת קִדְשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא תַחֲלֹל, וְלֹא תִמּוֹתוּ" (ית, לב), והסמיך לכך פרשת הפרה האדומה. לרמז על אותו נכרי שביקש לחלל את קודשי ישראל, והרגישו בתרמיתו ולא הניחו לשים עצמם לשחוק - והמית עצמו! אמנם כן, לא היה אדם במהלך ההיסטוריה כולה, מזה שלושת אלפים שנה, נכרי או מזרע ישראל, שביקש להתקלס בעם ובדתו - ולא יצא וידיו על ראשו. ואם חשב שהוא הפיקח, והוא החכם - צחק מי שצחק אחרון...

זאת חקת התורה (יט, ב) - מדוע לא כתוב "זאת חוקת הפרה"? כי בתורה יש מצוות שהשכל מחייב לעשותם, אבל פרה אדומה לא יודעים את טעמה, ובקיומה אנו מוכיחים שאת כל התורה אנו מקיימים בגלל ציווי ה'. לכן כתיב "זאת חוקת התורה". (אור החיים)

זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר (יט, ב) - **צוה** בגימטריה 101, אם רוצה אתה שתיחקק בך התורה, תלמד 101 פעמים, **לאמר** - לא מר, כלומר, לא במרירות, אלא בחשק ובנעימות. (תורת הפרשה)

שלמה המלך אמר על פרה אדומה: **"אמרתִי אֲחַכְמָהּ וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי"** (קהלת ז, כג), 'בכל אלה עמדתי ובפרה אדומה לא עמדתי'. ורמז לכך **והיא רחוקה בגימטריה פרה אדומה, 341**. (רבנו בחי)

וְכָל כְּלֵי פְתוּחַ (יט, טו) - כלי חרס שלא סגור היטב נטמא כשנכנס הטומאה לאווירו. אומרים בעלי המוסר, **כל כלי פתוח** - מי שיש לו פה פתוח ומדבר דיבורים האסורים, **טמא הוא** - סימן טומאה יש בו.

וְיָד אֶת הַסֶּלַע בְּמַטְהוּ פְעָמִים וַיִּצְאוּ מִיָּם רַבִּים (כ, יא) - מן האותיות **סלע** אפשר להוציא **מים**, דהיינו: אותיות **סלע** במילואן, שהן סמ"ך למ"ד ע"ו, אמצעיתן הן אותיות **מים**, לכך היכה פעמיים את הסלע להסיר את האותיות הראשונות והאחרונות ואז י שארו אותיות **מים**. (כנסת ישראל)

וַיֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים (כ, טו) - ימים רבים ראשי תיבות **ר"י** (210), הן השנים שהיו ישראל משועבדים במצרים **וַיִּכְפוּ אֶת אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים יוֹם** (כ, כט) - **שלושים יום**, אותיות **ישים שלום**, בכו אותו כל בית ישראל על כי היה שם שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו. (שמנה לחמו)

שָׁנָה **פַּעַם יֵשֶׁב רַבִּי יַעֲקֹב מְלִיסָא** בעל "חוות דעת", יחד עם כמה בעלי בתים מעירו, וביניהם היה אחד שהיה עשיר מופלג אך היה קמצן וכילי מובהק. ביקשו המסובים מהעשיר הקמצן להעמיד על השולחן יין לכבוד המסובים, אך הלה התחמק. **אמר לו רבי יעקב מליסא:** "אם תעמיד יין, אראה לך מופת גדול יותר ממשה רבנו". התמלא העשיר סקרנות ושילם מכיסו לרכישת בקבוק יין. אמר לו רבי יעקב: "זהו הנס. משה רבנו הוציא מן הסלע מים, ואני הוצאתי מן הסלע יין..."

מושגים ביהדות

תמוז

בה' בתמוז שנת ג'שכ"ז, 11 שנה לפני חורבן בית המקדש הראשון, **הגלה נבוכדנאצר לבלבל את ה'החרש והמסגר'** בראשות יהויכין מלך יהודה. חז"ל פירשו, כי החרש והמסגר אלו תלמידי חכמים שבירושלים, שבשעה שהיו פותחים את פיהם בתורה היו כולם חרשים וסגורים לעומתם.

בט' בתמוז ג'של"ח, **הובקעה חומת ירושלים** ובט' באב נשרף בית המקדש. מכיון שבבית שני הובקעה העיר בי"ז בתמוז, מתענים בו ולא בט', שלא להכביד.

בי"א בתמוז תרפ"ז (1927) בשעות אחר הצהריים, **אירעה בארץ ישראל רעידת אדמה קשה**, שמרכזה היה בים המלח. נהרגו מאות אנשים וקרוב לאלף נפצעו. אלפים רבים הפכו לחסרי קורת גג, אולם בחסדי שמים לא היו נפגעים בקרב יהודי הארץ. תושבי ירושלים חשו היטב ברעש, ובבית הכנסת 'החורבה' נפלה הנברשת והרסה את בימת העץ של בית הכנסת, שהוחלפה בעקבות זאת בבימת שיש.

סיפור השבוע

פוחה של ברכה

"ודברתם אל הסלע... והוצאת להם מים מן הסלע" (ח, כ) - מעשה שסיפר הגאון **רבי יוסף משאש זצ"ל**. פעם הגיע אל **רבנו האור החיים הקדוש** יהודי אחד מעשירי העיר סאלי, ישועה שפורטש שמו, והתאונן על מקרה מצער אשר קרהו. לא מכבר רכש פרדס גדול מישמעאלי, ושילם עליו טבין ותקילין, כי היו בו באותו פרדס שני מעיינות מים זכים ומתוקים והוא סבר שיתעשר ממקמךם, אך בקושי חלפו חודשיים ימים ושני המעיינות יבשו ואין בהם לחלוחית. ביקש האיש את ברכת רבנו, כי תשוב הנביעה למעיינות. בינתיים, תוך כדי שהיה יושב במחיצת רבנו, נטל העשיר כד מים שעמד על השולחן, מזוג לעצמו כוס מים ושתה לרוויה, אך על שתיית המים לצמא לא בירך 'שהכול' וגם 'בורא נפשות' לא אמר. **נענה רבינו ואמר: אכן נודע הדבר**, כי מחמת שאינך מברך על שתיית המים, לא לפניה ולא לאחריה, אינך ראוי לברכת המעיינות. כל עוד והיו ברשות הישמעאלי, לא תבעו המים את עלבונם, אך כאשר זכו ובאו ברשותו של יהודי כשר, שמחו המים כי עומדת להתמלא משאלתם להיות קרובים למלכו של עולם, והלא מקרא מלא דיבר הכתוב **"וישאבתם מים בששון ממעיני הישועה"**, 'בששון' ראשי תיבות: ב'רכות ש'תיים, ש'הכל ו'בורא נ'פשות, אזי יתקיים המשך הפסוק 'ממעייני הישועה'. קיבל האיש על עצמו להקפיד לברך על המים, ואף את עצת רבינו קיבל להעמיד שומר שיפקח על כל יהודי השותה מן המעיין שיברך על המים לפני שתייתו ולאחריה. לאחר עשרים וארבע שעות שבה נביעת המים במעיינות. (נר המערב)

יוסיף חֲכָמָה

דיבור משה אל הסלע

"ודברתם אל-הסלע לעיניהם" (כ, ח) - כידוע הסלע שהכה משה הוא 'בארה של מרים', שהייתה מוציאה מים כל הארבעים שנה, ובמותה של מרים הפסיקה. בתחילת הארבעים שנה, סלע זה התחיל להוציא מים ע"י שאמר הקב"ה למשה (שמות יז, ו): 'הנני עמד לפניך שם על הצור בחרב והקית בצור ויצאו ממנו מים'. וצריך ביאור מדוע כאן אומר לו הקב"ה לדבר אל הסלע, ובספר 'שמות' אומר לו מלכתחילה להכות בסלע? וכתב בילקוט שמעוני (רמז תשס"ג): 'אמר לו כשהנער קטן רבו מכה ומלמדו, כיון שהגדיל, בדיבור הוא מייסרו, כך אמר הקב"ה למשה כשהיה סלע זה קטן הכית אותו שנאמר 'והקית בצור', אבל עכשיו 'ודברתם אל הסלע', שנה עליו פרק אחד והוא מוציא מים מן הסלע". וב'אור החיים' כתב: על ידי שישנה עליו פרק אחד של תורה, שהוא חיי עולם מפה קדוש יעורר כוח שבדומם, ומזה יתעורר לתת מים.

בין כמה זוגות השלים אהרון הכהן בכל יום? "ויבכו את אהרן שלשים יום כל בית ישראל" (כ, כט) אומר רש"י, 'כל בית ישראל' - האנשים והנשים, לפי שהיה אהרון רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה ובין איש לאשתו. ב'מסכת כלה' מובא, שאחרי מיטתו של אהרון הלכו שמונים אלף בחורים ששם היה 'אהרון', והם היו הבנים שנולדו מהזוגות שרצו להתגרש ואהרון החזירם. נמצא שאם במשך כמעט ארבעים שנה אהרון עשה 'שלום בית' לשמונים אלף זוגות, יוצא שכל יום השלים בין שישה זוגות.

יוסיף דעת

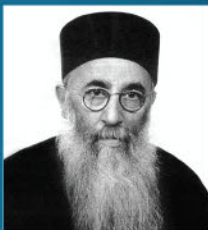
משה רבינו ופרה אדומה

"זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר. דבר אל בני ישראל ויקחו אליה פרה אדמה": מצוות פרה אדומה היא חוק - איננה ניתנת להבנה. היחיד שיודע את טעמה הוא משה רבינו. מדוע טעמה של פרה אדומה, לא נימסר לנו? והיחיד שידע את טעמה, היה משה רבינו? התשובה על פי הזוהר הקדוש: שהעומק של מצות 'פרה אדומה', לא יכולה להימסר למישהו שהיה בעולם הזה, בזמן שחטאו בעגל. האדם היחיד שלא היה בחטא העגל, הוא משה רבינו. הוא היה בשמים בזמן עשיית העגל, ולכן, הוא זכה להבין טעמה של פרה אדומה. והלא גם יהושע לא היה... בזמן העגל הוא היה למרגלות הר סיני! משיב על כך הזוהר הקדוש: הוא היה כאן בעולם, הוא שמע קולות... נכון שהוא לא הבין מה זה בדיוק, אבל היות והוא היה כאן, לכן הוא לא זכה להבין טעמה של פרה אדומה. המדרש 'במדבר רבה', מביא חיזוק למשה רבינו: "ויקחו אליה פרה אדמה". אמר רבי יוסי ברבי חנינא רמז שקל הפרות בטלות ושלף קימת. מפרט המהרז"ו מי עשה פרה אדומה עד כה: תשע פרות אדומות היו עד עכשיו. הראשונה עשה משה, השנייה עזרא, שנים עשה שמעון הצדיק, שנים עשה יוחנן כהן גדול, אחד עשה כהן שנקרא אליהו ואחד כהן שנקרא חנמאל המצרי, ועוד כהן גדול שנקרא ישמעאל בן פיאני. בכל אחת משמונה הפרות הנוספות, מעבר לזו שעשה משה רבינו, לקחו מהאפר של הפרה שעשה משה רבינו, וערבו בתוך שמונה הפרות הנוספות, לכן נאמר: "ויקחו אליה פרה אדמה תמימה". יוצא, בכל אחת ואחת מהפרות, ישנו חלק שקשור לפרתו של משה רבינו.

"נר ה' נשמת אדם" - פטירת הצדיקים וצוק"ל בחודש תמוז - "צדיקים במיתתן נקראו חיים"

הרב אלעזר אבוחצירא
"בבא אלעזר"
בנו של רבי מאיר אבוחצירא
ונכדו של הבבא סאלי
כ"ז תמוז תשע"א (2011)

הרב יעקב חי ציון עדס
ראש ישיבת "פורת יוסף"
ואב בית דין רבני
בירושלים
כ"ז תמוז תשכ"ג (1963)

הרב בן-ציון אבא שאול
ראש ישיבת "פורת יוסף"
ומגדולי הרבנים
והפוסקים בירושלים
י"ט תמוז תשנ"ח (1998)

הרב אברהם פטאל
מרבני עולי "ארם צובא"
חמיו של מרן
רבינו עובדיה יוסף זצ"ל
י"ט תמוז תשמ"א (1981)

הרב יוסף קאפח
חבר בית הדין הרבני הגדול
ומנהיגם של יהודי תימן
בארץ ישראל
י"ח תמוז תש"ס (2000)

אימרת השבוע

"כלל זה יהא נקוט בידך: כל אימת שנתקל הינך בקשיים - הווי אומר שדבר טוב הוא. רק הדברים הרעים והגרועים באים לו לאדם בנקל..." (רבי אריה לויין)

מדור ההלכה על פי הראשון לציין הגאון
מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ס

עֵשֶׂה לְךָ רֵב

הלכות כלאי בגדים - שעטנו

- א. נאמר בתורה: "וּבְגַד כְּלָאִים שֵׁעֲטָנוּ לֹא יַעֲלֶה עֲלֶיךָ". וכן נאמר עוד: "לֹא תִלְבַּשׁ שֵׁעֲטָנוּ צִמְר וּפְשֵׁתִים יַחְדָּו". ואיסור כלאים הוא דווקא בתערובת צמר ופשתים. ולא אסרה תורה אלא דווקא צמר כבשים ואילים עם פשתן, אבל צמר גמלים, וצמר ארנבים, וצמר גפן, ונוצה של עזים, ושאר מיני צמר, מותר לחברם יחד בפשתים.
- ב. איסור כלאים נוהג בכל מקום, בארץ ובחוץ לארץ, בזמן שבית המקדש היה קיים, ובזמן הזה. ודין הנשים שווה לאנשים באיסור לבישת שעטנו. ולכן בגדי נשים שמצוי בהם חשש שעטנו, יש למוסרם לבדיקה במעבדה. כל בגד שמצוי בו חשש שעטנו, יש למוסרו לבדיקה במעבדה מיוחדת, לברר אם יש בבגד זה שעטנו, ולהסירו. כל הלובש בגד שעטנו עובר בכל רגע ורגע על איסור שעטנו. ואם התפלל כשהוא לבוש כלאים, אין תפילתו מתקבלת.
- ג. בזמן הזה שאין לנו תכלת, אין להתיר כלאים בציצית. דהיינו, שאין להטיל ציציות צמר בבגד פשתים, או ציציות פשתים בבגד צמר. ואף שיש אומרים שכיום מצאו את צבע התכלת, ויש לנו תכלת, מכל מקום אין לסמוך על זה להתיר כלאים בציצית בזמנינו.
- ד. שטיח דק וקשה שעל הרצפה שיש בו חשש שעטנו, מעיקר הדין אין לאסור בזה משום איסור כלאים, ואף מותר לשכב עליו. וכן שטיחים שמדביקים על הקירות לנוי, או מניחים על הבימה בביהכ"נ, אין בזה איסור שעטנו. מזרונים שיש בהם תערובת שעטנו, מאחר והם קשים ואינם נכפפים כלל מעיקר הדין אין איסור לשכב עליהם. ובפרט שבדרך כלל יש סדין על המזרון. אך יש המחמירים בזה.
- ה. לא ילבש אדם כלאים עראי, לפיכך הבא לקנות חליפה אצל חנות הלבשה, וידוע שיש בחליפה זו שעטנו, אסור לו למדוד את החליפה עליו, אף שבדעתו אחר שיקנה את החליפה למוסרה למעבדה להסיר ממנה השעטנו. בד או מעיל שיש בו יותר מחמשים אחוז של צמר, יש לחוש שמא נתפרו או הודבקו בהם חוטי פשתן.
- ו. יש בגדים שאינם צריכים בדיקה משעטנו, שאין מצוי בהם שעטנו, ואלו הן: אוזניות לחימום האוזניים, גרביים, חגורות, חולצות ספורט, טליתות, כיפות, כפפות, לבנים, מגבות, מגבעות לבד, נעליים, פיג'מות, ותיקי בד. ואלו הבגדים שיש לחוש בהם לשעטנו, וצריכים בדיקה: אפודה, חליפה, כובעי צמר שיש בהם ריפוד פנימי, מגפיים עם צמר, מכנסים, מעילים, צעיפי צמר, שמלות חורפיות, או חצאיות.
- ז. פרוכת שלפני ארון הקודש, או המפות שפורסין בארון, מותר שיהיו מכלאים.

הודעה משמחת לעם ישראל

מוקד התהילים העולמי "תפארת רפאל" שמח להציג בפניכם
לאחר עמל רב את ספר התהילים המדויק והמפואר
באותיות מאירות עיניים כולל טעמי המקרא, ובכריכה מהודרת
בצירוף תפילות וסגולות מרבותינו הקדושים.

ניתן להשיג במחיר עלות בטלפון מספר: 1800-260-260

בכל ראש חודש ניתן להתקשר למוקד ולקבל פרקי תהילים קבועים
לאמירה בכל החודש יחד עם כלל עם ישראל

הזמנים לפי לוח "אור החיים" המבוסס על פסקי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל

ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע
7:32	7:30	7:33	7:30
8:24	8:21	8:25	8:21
9:20	9:17	9:21	9:17

עלון השבוע לעילוי נשמת המדוכא בייסורים
רפאל ז"ל בן הרצל יהונתן ומיכל אתסמוי הי"ו
נפטר ב-יג' תמוז תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה
ולכבוד משפחת נסים הי"ו לרגל שמחת הכלולות
במשפחתם הנכבדה. הצלחה בכל מעשי ידיהם - אמן

פְּרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ

חוקת

הפֶּטֶרָה

"וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי"
שופטים יא'

תלמוד תורה לכנים
שיעורי תורה ויהדות לכבונת
כולל ובית מדרש
כנסים תורניים
קירוב רחוקים
מכון הוצאת ספרים וחקר כתבי יד
דאגה לרווחת החיילים בצה"ל
עזרה לנזקקים
הדרכה רוחנית לעולים חדשים
מוקד עולמי לאמירת תהילים
שבועון תורני

לקבלת העלון בדואר - במייל או לתגובות: refael260@gmail.com
הנצחה לזכר יקירכם ותרומות - נא לשלוח לתלמוד תורה ומפעלי חסד "תפארת רפאל"
המשרד: רח' קפלנסקי 1, קרית שלום, ת.ד. 12015 תל אביב, טל. 1-800-260-260
© כל הזכויות שמורות. ניתן לצלם ולהפיץ במתכונתו ובצורתו בלבד ללא שום שינוי.